

OBEC ČERNOCHOV

Lesná 40/12, 076 32 Černochovo, Email:obec.cernochov@post.sk

Sanácia miest s nezákonne umiestneným odpadom v obci Černochovo

Relevantná štúdia

júl 2016

Spracovateľ: Ing. Alena Suchá – ASEKO

Obsah:

1. Úvod
2. Identifikačné údaje
3. Opis súčasného stavu
4. Navrhované riešenie
5. Záver
6. Zoznam LV a parciel miesta s nezákonne umiestneným odpadom v lokalite č.1 Bývalý HD
7. Vysvetlivky skratiek
8. Prílohy
 - 8.1 krycí list rozpočtu
 - 8.2 výpis z listu vlastníctva
 - 8.3 kópia snímku z katastrálnej mapy s vyznačením miesta s nezákonne umiestneným odpadom, ktorého sanácia je predmetom projektu
 - 8.4 fotodokumentácia miesta s nezákonne umiestneným odpadom

1. Úvod

Najnovšia legislatíva v oblasti odpadového hospodárstva venuje problematike nezákonne umiestneného odpadu vysokú pozornosť.

Zákon č.79/2015 Z.z. o odpadoch v paragrafe 15 definuje zodpovednosti a povinnosti súvisiace s nezákonne umiestneným odpadom. Podľa tohto zákona je vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti povinný bezodkladne po zistení, že na jeho nehnuteľnosti bol nezákonne umiestnený odpad, oznámiť túto skutočnosť príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva alebo obci, v ktorej územnom obvode sa táto nehnuteľnosť nachádza. Oznámiť umiestnenie odpadu, ktoré je v rozpore s týmto zákonom, môže akákoľvek fyzická osoba alebo právnická osoba. Zákon v ďalších ustanoveniach stanovuje presný postup pre začatie konania o určenie zodpovednej osoby, resp. pre oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu podľa trestného poriadku. Ak dôjde k určeniu zodpovednej osoby, je táto osoba povinná zabezpečiť zhodnotenie alebo zneškodnenie tohto odpadu v súlade so zákonom na vlastné náklady. V prípade, že nedôjde k určeniu zodpovednej osoby, zabezpečí zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadu obec (ak ide o komunálne odpady alebo drobné stavebné odpady), alebo príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva (ak ide o iné ako komunálne alebo drobné stavebné odpady). Ten kto zabezpečil zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadu v súlade so zákonom o odpadoch, má nárok na náhradu vynaložených nákladov voči osobe, ktorá je zodpovedná za nezákonné umiestnenie odpadu.

Nový zákon o odpadoch taktiež stanovuje Hierarchiu odpadového hospodárstva ako záväzné poradie nasledujúcich priorít, ktoré musia byť dodržané aj pri nakladaní s nezákonne umiestneným odpadom:

- a) predchádzanie vzniku odpadu,
- b) príprava na opätovné použitie,
- c) recyklácia,
- d) iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie,
- e) zneškodňovanie.

Nezákonné umiestňovanie odpadu na tzv. divoké (čierne) skládky je jedným z dlhodobých problémov Slovenska. S množstvom nezákonne umiestneného odpadu sa stretávame denne, a to najmä na okrajoch miest a dedín, v korytách potokov či riek, v lesoch, alebo aj priamo v obciach. Obce a mestá vynakladajú nemalé prostriedky na ich odstránenie, avšak často sa stáva, že v krátkom čase po vyčistení územia a odvezení odpadov sa čierna skládka znova vytvorí.

Divoké skládky odpadov sú pritom nielen estetickým problémom, ale predstavujú taktiež potenciálne nebezpečenstvo pre zdravie ľudí a životné prostredie. Nesprávne uložený odpad znečisťuje povrchové i podzemné vody, okolitú pôdu a taktiež vo významnej miere podporuje rozmnožovanie parazitov prenášajúcich rôzne nebezpečné infekcie.

Najefektívnejším riešením ako z ekologického tak aj ekonomického hľadiska je vzniku divokých skládok predchádzať, ako pristupovať k odstráneniu už vzniknutých. Aj preto je nezákonné umiestňovanie odpadu nielen otázkou environmentálnou, ale aj otázkou spoločenskou. Po odstránení akejkoľvek environmentálnej záťaže je pre obce absolútne nevyhnutné súčasne so sanáciou divokej skládky zaviesť konkrétne opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku nových záťaží, a to hlavne opatrenia v oblasti zlepšovanie povedomia a informovanosti občanov, ako aj celkového procesu odpadového hospodárstva obce (ako napr. výška poplatkov, systém triedenia odpadov atď.)

Environmentálny fond Slovenskej republiky poskytuje podporu formou dotácie na činnosť C4: Sanácia miest s nezákonne umiestneným odpadom v zmysle zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov a vyhlášky č. 157/2005 Z. z., ktorou sa uvedený zákon vykonáva.

Tento program dáva samosprávam jedinečnú príležitosť vysporiadať sa zo záťažami vytvorenými v minulosti a zároveň prijať potrebné opatrenia v oblasti riadenia odpadového hospodárstva tak, aby sa predišlo vytváraniu nových.

2. Identifikačné údaje

Názov projektu: Sanácia miest s nezákonne umiestneným odpadom v obci Černochovo

Identifikácia žiadateľa: Obec Černochovo, Lesná 40/12, 076 32 Černochovo

Štatutárny zástupca: Angela Kálmánová - starosta obce

Miesto realizácie projektu: obec Černochovo

Kataster: Černochovo

Okres: Trebišov

Kraj: Košický

Dodávateľ: verejným obstaraním podľa platnej legislatívy

Spracovateľ štúdie: Ing. Alena Suchá – ASEKO, Staničná 143/34, 076 15 Veľatý

3. Opis súčasného stavu

3.1. Obec Černocho

Obec Černocho leží v južnej časti Východoslovenskej nížiny na juhozápadnom úpätí Zemplínskych vrchov. Pahorkatinný až vrchovinový povrch chotára tvoria treťohorné slieňa a íly, prechádzajúce vo vyšších častiach do prvohorných pestrých bridlíc. V spodných častiach svahov sú vinice, na južných svahoch je Černochovska lúčka s bohatým náleziskom poniklecov. Na južných svahoch sú vinice, východnú časť chotára tvorí les. Nadmorská výška v strede obce je 168 m.n.m., v chotári 140-411 m.n.m. Obec Černocho sa počíta do kategórie malých obcí s 200 obyvateľmi. Obyvatelia sa zaoberajú prevažne vinohradníctvom. Obec je známa pestovaním tokajských odrôd viniča a výrobou tokajského vína. Zástavba obce je typická vidiecka, ulicového zoskupenia rodinných domov. Centrum obce tvorí malé námestie s oddychovou zónou. V obci je zavedený separovaný zber odpadu, na zmesový komunálny odpad slúžia kuka nádoby a veľkoobjemové kontajnery.

Program odpadového hospodárstva obce Černocho (v rámci POH Združenie obcí pre separovaný zber Zemplín, n. o.) je spracovaný v súlade s požiadavkami stanovenými v zákone NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, obsahovo je spracovaný podľa osnovy uvedenej v prílohe č. 1 k vyhláske MŽP SR č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Program odpadového hospodárstva Združenia obcí pre separovaný zber Zemplín, n.o. na roky 2011 -2015 a teda aj obce Černocho je vypracovaný na základe cieľov a opatrení stanovených v programe odpadového hospodárstva SR pre roky 2011- 2015, ktorý bol schválený vládou SR dňa 22.02.2012 uznesením č. 69/2012 a tiež na základe POH Košického kraja na roky 2011-2015, ktorý bol schválený všeobecnou záväznou vyhláškou vydanou dňa 14.11.2013.

Program odpadového hospodárstva Združenia obcí pre separovaný zber Zemplín, n. o. na roky 2011 -2015 je vypracovaný v súlade so zákonom NR SR č. 223/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a v súlade s Vyhláškou 310/2013 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

Existencia všetkých doleuvedených miest s nezákonne umiestneným odpadom je evidovaná OSŽP Okresného úradu v Trebišove. V prevažnej väčšine sa jedná o odpad intenzívne nahromadený v období medzi rokmi 1980-2010. V súčasnosti je na skládky odpad ukladaný náhodne a nárazovo nezodpovednými občanmi. Odpad je silno zarastený

burinou, krovím a inou vegetáciou, z toho dôvodu bolo jeho celkové množstvo stanovené vizuálnou obhliadkou a meraním celkovej znečistenej plochy a priemernej výšky nahromadeného odpadu. Skutočne uložené množstvo je len veľmi ťažko možné aj odhadnúť. Odpad na skládky bol chaoticky a nekontrolovane ukladaný. Teleso skládky nie je nijako zabezpečené proti kontaminácii podložia.

Účelom tejto činnosti je ochrana životného prostredia pred negatívnymi účinkami existujúcich skládok odpadu. Predmetná činnosť je ekologického charakteru, a rieši úpravu povrchu predmetných skládok – sanáciu skládok.

Na realizáciu navrhovaných činností nie je potrebné stavebné povolenie. Obec túto skutočnosť dokladuje Potvrdením príslušného orgánu štátnej správy (úrad životného prostredia/stavebný úrad) v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. stavebný zákon.

Projekt a jeho navrhované riešenia sú v súlade s prioritami a cieľmi štátnej environmentálnej politiky SR, s jedným z hlavných cieľov Národného environmentálneho akčného programu – systematickou sanáciou a rekultiváciou priestorov skládok odpadov ohrozujúcich životné prostredie a zníženie znečistenia životného prostredia na prípustnú mieru v regiónoch a postupne v celej SR, ako aj Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2010-2015 v oblasti minimalizácie vplyvu odpadov na zdravie ľudí a na životné prostredie.

3.2. Nezákonne umiestnený odpad v obci Černochovej

Lokalita č.1: Bývalý HD

Dotknuté parcely: KÚ Černochovej – pre veľký počet parciel sú uvedené ako príloha v kapitole č.6 tejto relevantnej štúdie.

Charakter lokality: jedná sa o lokalitu, ktorá sa nachádza v areáli bývalého HD. Prístup na lokalitu je po miestnej komunikácii, ktorá ďalej pokračuje popri cintoríne ako poľná cesta. Od obytnej zóny je vzdialená cca 800 m. Areál bývalého HD je otvorený a prístupný okrem poľnej cesty zo všetkých strán. Odpad je ukladaný v areáli bývalého HD chaoticky a vytvára menšie a väčšie úložiska odpadu po celom areáli. Lokalita je značne zarastená bujnou vegetáciou, kríkmi a náletovými drevinami, čo je dôsledok ukončenej aktivity na danom území. To viedlo k tomu, že nezodpovední obyvatelia začali využívať uvedenú lokalitu ako nelegálne úložisko odpadu. Lokalita naďalej pustne a zarastá a úložiská odpadu sa rozrastajú. Celková znečistená plocha je cca 4000 m², prevládajúci druh je zmesový komunálny odpad (kód odpadu 200301) a drobný stavebný odpad. Na lokalite sa nachádza aj stavebný odpad znečistený škodlivinami / odpad z rekonštrukcie striech/. Priemerná

odhadovaná výška nahromadeného odpadu je 0,5 m. Vzhľadom k vysokému veku divokej skládky došlo k znehodnoteniu plastov, skla, papiera, ktoré sa nedajú použiť na zhodnotenie a budú riešené v rámci zmesového komunálneho odpadu. Skládka je nadúrovňová.

Celkový odhadovaný objem odpadu je 250 m³. V minulosti neboli realizované úpravy lokality vedúce k zneškodneniu odpadu.

Popis lokality č.1:

K.ú.	Lokalita	Znečistená plocha	Množstvo odpadu	Prevládajúci druh odpadu	Nebezp. odpad
		m ²	m ³		áno/nie
Černochovo	Bývalý HD	4000	250	nie nebezpečné zložky komunálneho odpadu (papier,plasty,sklo,kovy a pod.), DSO, ZKO, NO	Áno

Lokalita č.2: Za záhradami

Dotknuté parcely: KÚ Černochovo , časť parcely č.:263, 264, 265, 266, 240 registra „E“,
druh pozemku: orná pôda, ostatné plochy

Charakter lokality: jedná sa o skládku, ktorá sa nachádza v strede obce za záhradami na poľnohospodárskych pozemkoch, ktoré sa v súčasnosti využívajú ako lúky. Odpad je uložený v menších úložiskách. Odpad je značne zarastený a presypaný zeminou . Od obytnej zóny je vzdialený cca 800 m. Celková znečistená plocha je cca 900m² , prevládajúci druh odpadu je zmesový komunálny odpad (kód odpadu 200301) a plasty (kód odpadu 200139) a drobný stavebný odpad.. Priemerná odhadovaná výška nahromadeného odpadu je 0,5 m. Skládka je nadúrovňová. Vzhľadom k vysokému veku divokej skládky došlo k znehodnoteniu plastov, ktoré sa nedajú použiť na zhodnotenie a budú riešené v rámci ZKO.

Celkový odhadovaný objem odpadu je 60 m³. V minulosti neboli realizované žiadne predchádzajúce aktivity na sanáciu tejto lokality .

Popis lokality č.2:

K.ú.	Lokalita	Znečistená plocha	Množstvo odpadu	Prevládajúci druh odpadu	Nebezp. odpad
		m ²	m ³		áno/nie
Černochovo	Za záhradami	900	60	nie nebezpečné zložky komunálneho odpadu (papier, plasty, sklo, kovy a pod.), ZKO, DSO	Nie

Lokalita č.3: Ružičky

Dotknuté parcely: KÚ Černochovo , časť parcely č.:696 registra „E“, druh pozemku: Trvalé trávne porasty

Charakter lokality: jedná sa o skládku, ktorá sa nachádza za obcou za záhradami na poľnohospodárskych pozemkoch, ktoré sa v súčasnosti využívajú ako lúky. Odpad je uložený v menších úložiskách. Odpad je značne zarastený a presypaný zeminou . Od obytnej zóny je vzdialený cca 1000 m. Celková znečistená plocha je cca 900m² , prevládajúci druh odpadu je zmesový komunálny odpad (kód odpadu 200301) a plasty (kód odpadu 200139) a drobný stavebný odpad.. Priemerná odhadovaná výška nahromadeného odpadu je 0,5 m. Skládka je nadúrovňová. Vzhľadom k vysokému veku divokej skládky došlo k znehodnoteniu plastov, ktoré sa nedajú použiť na zhodnotenie a budú riešené v rámci ZKO.

Celkový odhadovaný objem odpadu je 150 m³. V minulosti neboli realizované žiadne predchádzajúce aktivity na sanáciu tejto lokality .

Popis lokality č.3:

K.ú.	Lokalita	Znečistená plocha	Množstvo odpadu	Prevládajúci druh odpadu	Nebezp. odpad
		m ²	m ³		áno/nie
Černochovo	Ružičky	900	150	nie nebezpečné zložky komunálneho odpadu (papier, plasty, sklo, kovy a pod.), DSO. ZKO	Nie

4. Spôsob odstránenia nezákonne umiestneného odpadu a opatrenia na elimináciu vzniku miest s nezákonne umiestneným odpadom v budúcnosti

Lokalita č.1: Bývalý HD

Sanácia nezákonne uloženého zmesového komunálneho odpadu a plastov v objeme cca 250 m³ prebehne realizáciou nasledovných aktivít:

- Zber odpadu mechanizmami, spolu 250m³.
- Naloženie odpadu mechanizmami na nákladné autá a jeho odvoz na riadenú skládku odpadov:
 - Zmesový komunálny odpad cca 80t
 - Drobný stavebný odpad cca 20 t
 - Stavebný odpad znečistený škodlivinami /NO/ cca 4 t
 - Vzdialenosť od skládky je cca20 km
 - Vzdialenosť odskládky NO je cca 66 km
- Uloženie zmesového komunálneho odpadu na riadenú skládku odpadov
 - Zmesový komunálny odpad: 38,91 € za 1 tonu
 - Drobný stavebný odpad : 32,31 € za 1 tonu
 - Nebezpečný odpad : 200 € za 1 tonu
- Rekultivácia miesta s nezákonne umiestneným odpadom:
 - Presun hmôt v rámci lokality, celkom cca 250 m³
 - Hrubé urovanie terénu mechanizmami, celková plocha cca 4000 m²
 - odstránenie drevín cca 1500 m²

Čas realizácie projektu: mesiac a rok začatia 08/2016, mesiac a rok ukončenia 11/2016

Lokalita č.2: Za záhradami

Sanácia nezákonne uloženého odpadu prebehne realizáciou nasledovných aktivít:

- Zber zmesového komunálneho odpadu mechanizmami, spolu 60 m³
- Naloženie odpadu mechanizmami na nákladné autá a jeho odvoz na riadenú skládku odpadov:
 - Zmesový komunálny odpad: cca 20 t
 - drobný stavebný odpad : cca 20 t
 - Vzdialenosť od skládky je 20 km
- Uloženie zmesového komunálneho odpadu na riadenú skládku odpadov
 - Zmesový komunálny odpad: 38,91 € za 1 tonu
 - drobný stavebný odpad : 32 31 € za 1 tonu

- Rekultivácia miesta s nezákonne umiestneným odpadom:
 - Presun hmôt v rámci lokality, celkom cca 60m³
 - Hrubé urovanie terénu mechanizmami, celková plocha cca 900m²
 - odstránenie drevín cca 500 m²

Čas realizácie projektu: mesiac a rok začatia 08/2016, mesiac a rok ukončenia 11/2016

Lokalita č.3: Ružičky

Sanácia nezákonne uloženého odpadu prebehne realizáciou nasledovných aktivít:

- Zber zmesového komunálneho odpadu mechanizmami, spolu 150m³
- Naloženie odpadu mechanizmami na nákladné autá a jeho odvoz na riadenú skládku odpadov:
 - Zmesový komunálny odpad: cca 50 t
 - drobný stavebný odpad : cca 16t
 - Vzdialenosť od skládky je cca 20 km
- Uloženie zmesového komunálneho odpadu na riadenú skládku odpadov
 - Zmesový komunálny odpad: 38,91 € za 1 tonu
 - drobný stavebný odpad : 32,31 € za 1 tonu
- Rekultivácia miesta s nezákonne umiestneným odpadom:
 - Presun hmôt v rámci lokality, celkom cca 150m³
 - Hrubé urovanie terénu mechanizmami, celková plocha cca 900m²
 - odstránenie drevín cca 400 m²

Čas realizácie projektu: mesiac a rok začatia 08/2016, mesiac a rok ukončenia 11/2016

Plochy na ktorých sa nachádzal nedovolené uložený odpad budú po vykonaní navrhovanej rekultivácie, t.j. hrubé urovanie terénu slúžiť ako voľná príroda. Navrhnutými úpravami sa územie začlení do okolia a zamedzí sa resp. sa minimalizujú negatívne vplyvy jestvujúcich skládok na životné prostredie, v zmysle platnej legislatívy. Obec neplánuje iné využitie pozemkov ako bol pôvodné využitie.

Po realizácii projektu prijme obec nasledovné opatrenia na zamedzenie vzniku divokej skládky:

- Pravidelné monitorovanie lokality poslancami OÚ a starostom obce
- Aktívne zapojenie občanov bývajúcich v blízkosti lokality a motivácia občanov k okamžitému nahláseniu akéhokoľvek nezákonne umiestneného odpadu v lokalite
- Informačná kampaň obce zameraná na predchádzanie vzniku divokých skládok
- Spolupráca pri odhaľovaní nezákonného umiestňovania odpadu s políciou

- Spustiť v obci kamerový systém, ktorý pomôže pri odhaľovaní zakladania nelegálnych skládok
- Zintenzívniť a skvalitniť separovaný zber komunálneho odpadu v obci
- Vybudovať zberný dvor pre ostatné druhy odpadov, ktoré vyprodukujú obyvatelia obce a tým sa umožní legálne ukladanie odpadu na mieste na to určenom, v dôsledku čoho sa nebudú zakladať divoké skládky odpadov

5. Záver

Sanácia a následná rekultivácia miest s nezákonne umiestneným odpadom v katastri obce Černochovej prispeje k výraznému skvalitneniu životného prostredia v obci a jej okolí. Rizikovosť riešených lokalít je daná hlavne ich blízkosťou k obytnej zóne obce.

Realizáciu projektu dôjde k odstráneniu nepríjemného zápachu šíriaceho sa z divokých skládok, k zamedzeniu množenia hlodavcov a tým aj možných nebezpečenstiev pre obyvateľstvo, k zamedzeniu rizika kontaminácie podzemných a povrchových vôd, ako aj k zamedzeniu úletu ľahkého odpadu do okolia a znečisteniu ovzdušia. Projekt rieši sanačné opatrenia pri úplnom zastavení nedovolennej skládkovej činnosti na týchto skládkach. Predmetná stavba je ekologického charakteru, rieši ochranu životného prostredia pred negatívnymi účinkami unikajúcich eluátov z telesa skládok.

Projekt nie je výrazne investičnou akciou. Náklady majú charakter opráv a uvedenia územia čo najviac možno do pôvodného stavu. Akcia si nevyžaduje súvisiace investície. Sanáciu a rekultiváciu miest s nezákonne uloženým odpadom je potrebné realizovať v krátkom čase, aby sa v maximálnej miere znížil negatívny vplyv likvidácie odpadu na okolitú prírodu. Skultivovaním územia devastovaného odpadom sa vytvorí lokalita s vyšším stupňom ekologickej stability.

Realizáciou tejto aktivity sa naplňa POH SR, ochrana životného prostredia, sanácia starých environmentálnych záťaží a postupné regionálne riešenie zneškodňovania odpadu na nezabezpečených skládkach.

6. Zoznam LV a parcel miesta s nezákonne umiestneným odpadom v lokalite

č.1 Bývalý HD

List vlastníctva č.	Parcela číslo	List vlastníctva č.	Parcela číslo	List vlastníctva č.	Parcela číslo
711	811	667	796	558	772
551	810	424	795	685	771
553	809	75	794	220	768
635	808	690	793	39	767
538	807	387	792	172	764
414	806	687	791	829	763
173	805	687	788	828	778/2
214	804	110	787/2	828	778/1
75	803	686	787/1	818	777
563	802	62	784	110	774
389	801	651	783	558	773
651	800	827	780	685	770
688	799	828	779/3	220	769
110	798/2	828	779/2	39	766
686	798/1	828	779/1	172	765
274	797	366	776		
		110	775		

7. Vysvetlivky skratiek

DSO – zmiešané odpady zo stavieb a demolácií

ZKO – zmesový komunálny odpad

PI – plasty

k.ú. – katastrálne územie

LV – list vlastníctva

OÚ – obecný úrad

HD – hospodársky dvor